

Monumentnummer*: 515339

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 maart 2001
Kadaster deel/nr 82773/72

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Usquert Het Hogeland Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Usquert

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Usquert D 884

*Omschrijving***

Inleiding

RENTENIERSWONING met aangebouwde SCHUUR gebouwd in 1914 in opdracht van P.B. Bierema en M. Bierema-Dojes waarschijnlijk door architect G. Nijhuis in een Overgangsarchitectuur met Chalet- en Art Nouveau-stijl elementen. De familie Bierema liet tevens de eveneens beschermde woning aan de Wadwerderweg 89 bouwen. In 1933 werd in dezelfde stijl aan de oostzijde een nieuw volume aangebouwd; dit volume doet samen met de schuur dienst als garage.

De woning is gelegen in het beschermde dorpsgezicht van Usquert temidden van andere vrijstaande villa's. Het pand wordt omgeven door een grote tuin die deels is omhaagd en omgracht. Aan de voorzijde verleent een a-symmetrisch geplaatste weg toegang tot het pand. In de achtertuin staan fruitbomen.

Omschrijving

De twee bouwlagen hoge, deels onderkelderde RENTENIERSWONING op nagenoeg rechthoekige plattegrond heeft witgepleisterde gevels op een trasraam van donkerpaarse baksteen, afgezet met een natuurstenen band (uitgezonderd de zuidzijde). De samengestelde overkragende kap is gedekt met rood/oranje geglazuurde Hollandse pannen; twee schoorstenen op de dakvlakken aan de zuid- en westzijde; vier pironnen op de nokken; decoratieve houten goot op klossen. De gevels worden geleed door H-vensters, met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bovenlicht waarin roedenverdeling en geel glas, onder een betonnen latei en geel bakstenen rollaag en natuurstenen onderdorpels; houten luiken. De topgevels aan de noord- en oostzijde hebben strakke houten windveren.

De voorgevel (noordzijde) heeft twee risalerende geveldelen. In de linker topgevel, het meest vooruitspringend, een drie-zijdige erker met in elke zijde een H-venster. Boven de erker een balkon waarin vier openslaande houten deuren met bovenlicht; opengewerkte witgepleisterde balustrade. In de top een klein venster met drieruits bovenlicht. In het centrale geveldeel, dat iets terug springt, de entree in portiek onder een segmentboog van gele baksteen met natuurstenen aanzetsteen; houten paneeldeur met boven- en zijlichten waarin gekleurd glas-in-lood; aan de rechterzijde een gevelsteen waarin de namen van de opdrachtgevers: 'A 1914 P.B. Bierema, M Bierema-Dojes'; hardstenen stoep van vier treden omlijst door twee gepleisterde pijlers op een donker bakstenen muurtje, afgewerkt met een witte pleisterlaag. Boven de entree is de gevel doorgetrokken en mondt uit in een dakkapel onder een overkragend zadeldak; samengesteld venster met glas-in-lood; decoratieve gestucte decoraties. Het rechter geveldeel wordt geleed door een H-venster.

De topgevel aan de oostzijde is risalerend en wordt geleed door drie H-vensters; in de top een klein staand venster. Aan de linkerzijde een houten serre onder lessenaarsdak; staande vensters; houten deur met glas. Boven de serre een loggia waarin twee openslaande houten paneeldeuren en twee H-vensters.

Het linker deel van de zuidgevel springt naar voren; een samengesteld H-venster. Aan deze zijde is de schuur aangebouwd. In het rechter gedeelte een samengesteld H-venster waarboven twee H-vensters.

In het linker gedeelte van de westgevel een houten paneeldeur, met bovenlicht waarin roedenverdeling, onder het overkragende dak; houten vakwerk-achtige console; drie treden hoge natuurstenen stoep waarvoor een gemetseld muurtje afgewerkt met een pleisterlaag. Links een blind venster en op het dak een kapel onder lessenaarsdak met twee vensters met roedenverdeling; twee niet-originele dakramen. In het naar voren springende rechter gedeelte een niet-origineel samengesteld en klein staand venster met bovenlicht.

De SCHUUR op rechthoekige plattegrond heeft witgepleisterde gevels op een donker bakstenen trasraam onder een plat dak; gemetselde schoorsteen; decoratief vakwerk-achtig fries. De gevels worden geleed door vensters met roedenverdeling onder een geel bakstenen rollaag.

De oostgevel wordt geleed door drie staande en twee liggende vensters; de zuidgevel door een houten paneeldeur waarin glas met vierruits bovenlicht. In de westgevel een staand en drie liggende vensters; aan deze zijde bevindt zich de nieuwe aanbouw (1933) op rechthoekige plattegrond met witgepleisterde gevels onder een plat dak; twee staande vierruits vensters.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: in de voorkamer het beschilderde plafond, de houten suite deuren waarin geel glas, de ingebouwde spiegel, in de achterkamer de eikenhouten schouw waarboven een spiegel, in de keuken de houten schouw, in de eetkamer de lambrizing van hout, in de hal de twee-delige opengewerkte houten trap, bij de trapopgang de schilderijen in Art Nouveau-stijl, in de gang het beschilderde plafond.

Waardering

Rentenierswoning met aangebouwde schuur van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als voorbeeld van een rentenierswoning met aangebouwde schuur uit het eerste kwart van de twintigste eeuw in de provincie Groningen
- vanwege de bijzondere vormgeving en detaillering
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van exterieur en delen van het interieur
- vanwege de bijzondere en beeldbepalende ligging in het beschermde dorpsgezicht van Usquert
- als herinnering aan de grote rijkdom van boerenfamilies aan het begin van de twintigste eeuw in Usquert.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis